

HERONTDEK GENTSE DOOPNAMEN ALS FAMILIENAAM (1280-1336)

In de Grote Spectrum Encyclopedie staat een korte krachtige samenvatting over het verschijnsel namen. Luister maar : "In de westerse wereld is de erfelijke familienaam een betrekkelijk nieuw verschijnsel. Tot de late middeleeuwen had elk mens een *voornaam* [of doopnaam], die hem of haar korte tijd na de geboorte werd gegeven en eventueel een *bijnaam* die hij/zij zich later verwierf. Die bijnaam had dezelfde functie als de tegenwoordige *achternaam* [of familienaam], maar was niet erfelijk : de zoon van Jan De Backer [bakker] heette niet [noodzakelijk] Piet De Backer, maar bijvoorbeeld Piet De Smet [smid]. (...) De christenen gebruikten één doopnaam, vaak de naam van een apostel (Petrus, Paulus) of een naam met een religieuze betekenis zoals Benedictus (de gezegende). Familienamen kwamen pas (...) in zwang omstreeks de 12de eeuw en wel bij de adel. Omstreeks de 14de eeuw breidde het gebruik van familienamen zich uit tot de burgerij in de steden en omstreeks de 16de eeuw was het hebben van zowel een voornaam als een familienaam algemeen gebruikelijk." Zo komt het dat veel kinderen aanvankelijk "bijgenaamd" werden naar de voornaam van hun vader of moeder. De zoon van Pieter bijvoorbeeld werd Pieters zoon of gewoonweg Pieters (van Pieter) genoemd. Zo veranderde de voor de hand liggende *bijnaam* Pieters gaandeweg in de *familienaam* Pieters. Het is opvallend hoeveel van die voornamen als familienaam blijven doorleven zijn. Pieters als voornaam herkennen is natuurlijk helemaal niet moeilijk, maar wat dacht je van Govaerts, Maes, Daens, Coppens, Lippens, Moens, enz...?

Hieronder vind je een lijst van voornamen die voorkomen in de Gentse stads- en baljuwsrekeningen van de periode 1280-1336, precies het tijdperk waarin familienamen bij de stedelijke burgerij gebruikelijk werden. Wedden dat er veel namen tussen staan waarvan je nooit hebt gedacht dat zij de oorsprong zijn van een familienaam? Je zult versteld staan hoeveel je er herkent. Hou er wel rekening mee dat de *i* soms een sjwa-klank was en uitgesproken werd als een *doffe e*. Was het vroeger Lippins, nu is het Lippens. Voorts moet je nog weten dat het verkleinwoord van Lip, nu Lipje of Lipke, vroeger Lipjen of Lipken werd uitgesproken en Lippin of Lipkijn werd geschreven. Hier en daar vulde ik reeds een familienaam aan om je wat op weg te helpen. Alvast veel ontdekkingsvreugde!

Achare, m
Adaem, Adam, m
Adelise, Alise, Alis, Aelis, Alice, v
Adriaen, Adriaan, m

ACKAERT

ADRIAENSENS

Aechte, Aghete, Achte, Agatha, v	
Agneete, Agnes, v	AGNEESSENS
Alard, Adelhart, m	ALLAERT
Aleene, Alina, v	
Aleyn, Alwijn, m	
Alisandre, Alexander, m	
Alphons, Anfon, Anfors, Alphon, Alfons, m	
Amelberghe, Amelberga, v	
Amour, v	
Andriu, Andries, m	
Annekin, Annin, Jan, m	
Annoot, m	
Antone, Anton, Anthonijs, Antonis, Antoon, m	
Arnoud, Arnoudiin, Arnekin, Arnou, Arnout, Arnold, m	
Assceric, Asscherik, m	
Aubier, Albert, m	
Augustijn, Augustinkijn, Agustijn, Augustinus, m	
Aven, m	
Avezoete, Havezoete, v	
Badeloghe, v	
Balduinus, Bauduin, Baudewin, Baude, Bauduwin, Boudewijn, m	
Bate, Beatris(e), Batris, Beatrijs, v	BAETENS
Bazelis, Basilius, m	
Bele, Beele, Isabella, v	BELLENS
Bennote, Benedicta, v	
Bertram, m	
Bette, Bettin, Elisabeth, v	BETTENS
Biernar, Bernard, m	
Biertremiu, Bertremiu, Bertelmieu, Bertelme(e)us, Bartholomeus, m	
Boidin, Boikin, Boidekin, Bodin, Boydin, Boudin, Boudewijn, m	
Braem, Abraham, m	
Bram, Abraham, m	
Calle, Cateline, Katharina, v	CALLENS
Casiin, Nicasius, m	
Celie, Cecilia, v	
Clais, Clai(n), Clai(e), Clae(y), Clays, Claus, Claies, Nikolaas, m	
Clarissie, Clare, Clara, v	CLARYSSE
Clemme, Clemensie, Clementien, Clementina, v	
Coenradin, Coenraed, Coenrard, Koenraad, m	
Colijn, Colart, Colard, Coelijn, Nikolaas, m	COLIN/COLLARD
Coppin, Copin, Jacob, m	COPPENS
Cornille, Cornelis, m	
Cristiien, Christiaan, m	
Daneil, Daniau, Daniel, Daneel, m	DANNEELS
Danin, Daenkin, Danijn, Dankin, Danekin, Daniin, Jorda(n), m	DAENS
David, m	

Denis, Denijs, m	NIJS
Dideric, Dierkin, Diederijc, Diederik, m	DIERICKX
Driesijn, Andries, m	DRIESSENS
Ector, Hector, m	
Egbrech, Egbert, m	
Elegast, m	
Em(m)elote, Emmelina, v	
Emerar, Emerard, m	
Engel, Angelus, m	ENGELS
Eremboud, m	
Erman, Herman, m	
Ermenfridus, Ermenfredus, Ermarfrit, Ermenfroit, Hermanfried, m	
Ernol, Ernou, Ernoul, Ernekin, Ernolet, Arnold, m	
Estevene, Steven, m	STEVENS
Eulard, m	
Eustas, Eustase, Eustaes, Eustache, m	
Everkin, Everar(d), Everdey, Everhard, m	EVERAERT
Femie, Euphemie, v	
Fierkin, Fierin, Fierijn, Olivier, m	
Flore, Flora, v	
Floren, Florein, Florens, Floris, m	
Fouke, Foukre, Folcre, Volkaard, m	FOUQUAERT
Fransois, Franke, Fransoys, France, Franchois, Frans, m	
G(h)eenkin, G(h)enkin, Eugenius, m	GEENS/GEENENS
George, Joris, m	
Gery, G(h)e(e)ra(e)rd, Geeraard, m	
Ghelnoot, Gheloot, Ghelloet, Gelnoet, Gelnod, Gelnoot, m	
Gherem, Gheruin, Gheeram, Gheram, G(h)erm, Hieronymus, m	
Gherolf, Gherof, Gerolf, m	
Ghertruit, Gheertruid, Gertrude, Ghetrude, Ghetruud, Geertrui, v	
Ghete, v	
Gheyle, Goedele, v	
Ghiselbrecht, Ghiselin, Gillebert, Ghiselijn, Gisel, Gijsbrecht, m	GHYSELEN
Gilles, Gillis, Gill(i)on, Gillekin, Gillijs, Gillies, Egidius, m	GILLIS
Gobbert, m	
Godeverd, Godefroi, Godekin, Godin, Godevaerd, Godevaart, m	GOVAERTS
Godewale, v	
Gosin, Gossuin, Goskin, Goosin, Gozewijn, m	GOOSSENS
Grielein, Grielain, Griele, v	
Gui, Guy, Guyot, Gyot, Ghy, Gy, Guyt, Veit, m	
Hannekin, Hannin, Jan, m	
Hanoet, Hanot, Hanoot, Annoot, m	
Heerkin, Herbert, m	
Heilesote, Heile, Heilsoete, Heyle, Heilzoete, v	
Heinric, Heinri, Hein, Heinkin, Heinrijc, Henry, Hendrik, m	
Hoste, Oste, m	HOSTE

Huart, Huward, Houwaard, m	
Hubrecht, Hubier, Huibrecht, m	
Huwe, Huon, Hue, Huge, Hugh, Hughe, Huig, m	HUUGHE
Inbesote, Ymzoete, Havezoete, v	IMMESOETE
Inghel, Angelus, m	INGHEL
Isabiau, Izabiel, Isabella, v	
Jakemine, Jacoba, v	
Jaquemard, Jacque, Jaquemon, Jaquemin, Jaqueme, Jacob, m	
Johannes, Jehan, Jehannet, Jhan, Jan, m	
Jokeme, Jakeme, Jakemon, Jakemin, Jake, Jakemard, Jacob, m	
Josse, Joes, Joos, Jose, Jos, Joesse, Joost, m	
Julieen, Juliaen, Juliaan, m	
Jurdaen, Juerdaen, Jordaan, m	
Juris, Jurkin, Jurijs, Jorijs, Jueris, Joris, m	
Justas, Justaes, Eustache, m	
Jute, Juete, v	
Kanin, Canin, m	
Kateline, Kalle, Katharina, v	
Kerstiien, Kerstiaen, Karstiaen, Kerst, Christiaan, m	
Kerstine, Christiana, v	
Kerstoffel, Christoffel, m	
Lammin, Lambier, Lammekin, Lammerecht, Lamsin, Lambrecht, m	LAMMENS
Laurin, Lauwerkin, Lauwerein, Lauwerenskin, Laureins, Laurens, m	
Lechuus, Lexis, Lexius, Alexis, m	
Leene, Lente, Helena, v	
Lelie, v	
Lennoi, Lennot, Lennoet, Lennot, Lennoit, m	
Libbe, Libbrecht, m	
Liedilt, Liedelt, v	
Lievin, Lievijn, Lieven, m	LIEVENS
Lippin, Lipkijn, Philips, m	LIPPENS
Lisane, v	
Lisbette, Lisbet, Lijskin, Lisebette, Lijsbette, Elisabeth, v	
Lodewijc, Lodenwijc, Lodewijk, m	
Loetijn, Lotijn, m	
Lonis, m	
Lote, Karolina, (Charlotte), v	
Mabelie, Mabile, v	
Macharijs, Magharijs, Magharis, m	
Maes, Masekijn, Maeskijn, Thomas, m	MAES
Mahaut, Mathilda, v	
Malijn, m	
Margrite, Mergriete, Merin, Merkin, Merriijn, Margareta, v	
Marie, Matte, Marikijn, Maria, v	
Maroye, Marote, Margareta, v	
Martijn, Marten, Maarten, m	MARTENS

Mathis, Mathisekin, Mathijs, Matthijs, m	
Mathiu, Mat(h)eus, Mat(t)heus, Mattheus, m	
Meus, Bartholomeus, m	MEEUS
Mikiu, Mikiel, Mechiel, Mechielkin, Michiel, m	MICHIELS
Mil, Mile, Emile, m	
Moenin, Moenkijn, Symon, m	MOENS
Nese, Neese, Agnes, v	
Nichole, Nicole, Niclais, Nicholaes, Nicoele, Nicholay, Nikolaas, m	
Nijs, Niis, Denijs, m	
Oddart, m	
Oebrecht, Obrecht, m	
Ogeer, Ogier, m	
Olivier, m	
Ottelijn, m	
Paske, Paskin, m	
Philippe, Philippon, Phelippes, Philips, m	
Piere, Pieron, Pieterkin, Pierre, Pieter, m	PIETERS
Pole, Paulin, Pauwels, Pauwelkijn, Pouwels, Pol, Pauwel, m	
Quintijn, m	
Raes, Rase, Race, Raeskin, Rasson, Rasekin, Erasmus, m	
Ramont, m	
Raol, Raoul, m	
Reinaud, m	
Reinbout, m	
Reiner, Reineer, Reinier, m	
Rike, Riquard, Rijkaard, m	RYCKAERT
Robertus, Robiert, Robbin, Robert, Ruebijn, Robberecht, Robrecht, m	
Roegeer, Roegier, Rogeer, Rogekijn, Rogier, m	
Roelan, Roelkin, Roelf, Roelin, Rolf, Roeland, m	
Rombout, m	
Salemon, Saelmon, Salmoen, Salmon, Salemoen, Salomon, m	
Sammin, m	SAMYN
Sander, Sandre, Alexander, m	SANDERS
Santin, m	SANTENS
Sare, Sarre, Sara, v	SARENS
Segher, Seger, Segerkijn, Segre, Zeger, m	SEGHERS
Selie, Cecilia, v	
Simon, Simoen, Symon, m	SIMOENS
Soetijn, Soete, Havezoete, v	SOETENS
Soffie, Sofia, v	
Sowael, Zoellus, m	
Soy, Sohier, Sohie, Soikin, Soihier, Soyhier, Soyer, Zeger, m	
Staskin, Stassin, Staes, Eustache, m	
Stevijn, Stephaen, Steven, m	
T(h)one, T(h)oennis, T(h)onijs, T(h)onis, Tuenijs, Antoon, m	THOEN
Thiedeman, m	

Thieri, Thirri, Thiri, Thierin, Tyrri, Tierri, Diederik, m
 Thumas, Thomaes, Thomas, m THOMAS
 Tote, m
 Tybaut, Tibert, m
 Vane, Vanne, m
 Vergine, Virginia, v
 Verhilde, Verrilde, Veerle, v
 Vincent, m
 Volcwif, Volcwijf, v Volkre, Volkou, Volke, Volcard, Volcre, Volkaard, m
 Vrank(e), Frans, m
 Vromhoud, Vromond, m
 Wasselin, m
 Wautier, Weitin, Woutier, Woitin, Weytin, Wautelet, Wutier, Wouter, m
 Wein, Wenin, Iwein, m
 Wieric, Wederic, Wederi, m
 Wijd, Wijt, Veit, m
 Willai, Willay, Willar, Willard, m WILLAERT
 Willaume, Willekin, Willame, Willem, m WILLEMS
 Willebar, Wibert, m
 Wivijn, Wivina, v
 Woubert, m
 Wulfart, Wulfars, Wolfard, Wolfaart, m
 Wulfram, v
 Ymsoete, Havezoete, v IMMESOETE
 Ysabella, Ysabiau, Ysabele, Ysabeele, Isabella, v
 Ysoye, v
 Ywein, Ywain, Iwein, m
 Zander, Alexander, m
 Zegher, Zeger, m
 Zoael, Zoellus, m
 Zoetin, Havezoete, v SOETENS

Ronald DE BUCK

BRON: VUYLSTEKE J./VAN WERVEKE A., *Oorkondenboek der stad Gent, Gentsche stads- en baljuwsrekeningen 1280-1336*, Gent, 1908.